

این پمفلت شما را با خطرات بطری، پستانک و شیر مصنوعی آشنا می کند.

خطرات تغذیه با بطری چیست؟

➤ تمیز نگه داشتن و عاری نمودن بطری و سرشیشه از میکروب ها نیاز به دقت کافی و استریل کردن مرتب دارد در غیر این صورت استفاده از بطری خطرناک است.

➤ بطری سبب ابتلا مکرر به اسهال می شود بعلاوه شیرخوار میل مکیدن پستان را از دست می دهد و تولید شیر مادر کاهش می یابد.

➤ ممکن است شیرخوار حین تغذیه با بطری تنها گذاشته شود و این می تواند سبب خفگی او شود و همچنین از تماس با مادر محروم می شود.

خطرات استفاده از پستانک (گول زنک) چیست؟

➤ تداخل در پستان گرفتن شیرخوار

نحوه مکیدن پستانک و سرشیشه با مکیدن پستان متفاوت است. در صورتی که به کودک شیر مادر خوار پستانک داده شود به ویژه در ماه های اول سبب سردرگمی شیرخوار در مکیدن و امتناع او از گرفتن پستان مادر می شود.

➤ قطع زودرس تغذیه با شیرمادر

استفاده از پستانک بدلیل عدم تمایل به مکیدن و تحریک پستان و کاهش برداشت شیر، موجبات قطع

تغذیه با شیرمادر را فراهم می کند.

➤ عفونت گوش میانی (گوش درد)

مصرف پستانک سبب افزایش خطر عفونت گوش

میانی در شیرخواران می شود.

➤ مصرف پستانک با افزایش عفونت قارچی دهان،

برفک و پوسیدگی دندان همراه است.

➤ رشد دندانی نامناسب

پستانک سبب حرکات غیرطبیعی و تداخل در رشد طبیعی فک و دهان شده و در نتیجه موجب رشد دندانی نامناسب و جفت نشدن دندان ها می شود.

اثرات نامطلوب پستانک بر شیرخواران دائمی است و اصلاح پیامدهای آن در مراحل بعدی زندگی بی نهایت مشکل است چون تکامل عضله تحت تأثیر قرار می گیرد.

➤ آثار زیانبار بر تکامل روانی اجتماعی و تکلم کودک

پستانک بر تمایل کودک برای تقلید صداها و هوشمندی او اثر سوء دارد و باعث وابستگی مدام می شود و تکامل اجتماعی را با اشکال مواجه می کند.

به علاوه چون کودک شیرمادر را کمتر مصرف می کند، بر هوش او نیز اثر سوء دارد. باعث مشکلات عصبی رفتاری می شود چون وقتی حوصله اش سررفته یا نیاز به آرامش دارد، پستانک می مکد و این امر اجازه نمی دهد والدین بررسی کنند که کودک از چه چیز رنج می برد.

➤ مکیدن انگشت

شیرخواران معمولاً روش هایی برای آرام کردن خود به کار می گیرند مثلاً قرارگرفتن در وضعیت جنینی یا مکیدن انگشت و یا مشت.

مکیدن غیرتغذیه ای مثل مکیدن انگشت یا گول زنک، بیشتر نشان دهنده نیاز شیرخوار به ارتباط عاطفی با مادر است. مکیدن غیرتغذیه ای هر شیئی می تواند سبب اختلال در تغذیه با شیرمادر شود.

اگر شیرخواری مایل به مکیدن غیرتغذیه ای است مثلاً در مورد شیرخواران نارس در بخش های مراقبت ویژه نوزادان، مکیدن پستان خالی یا تخلیه شده مادر توصیه می شود که اثر تسکین دهنده صدای قلب مادر را نیز به همراه دارد و از بوی آشنای مادر و لمس او لذت می برد.

➤ مادران می توانند برای آرام سازی نوزاد خود از انگشت شسته شده و تمیز خود که ناخنش کوتاه شده است به جای پستانک نیز استفاده کنند.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان زهرا مردانی آذری
راهنمای والدین

خطرات استفاده از بطری، پستانک و شیر مصنوعی

آموزش سلامت

تهیه و تنظیم: ناهید دهخدا
کارشناس ارشد پرستاری
تاریخ تهیه: ۱۴۰۱/۰۴
آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۱

- شیر مصنوعی در هنگام تهیه به سهولت آلوده می شود و یا اگر سریع مصرف نشود فاسد می گردد و این احتمال ابتلاء به بیماری های گوارشی را افزایش میدهد.
- طرز تهیه نادرست یعنی رقیق یا غلیظ درست کردن شیر مصنوعی کودک را با دریافت ناکافی یا زیاد مواد مغذی و در نتیجه کاهش رشد، اشکال دیگر سوء تغذیه، گرسنگی و بی قراری و.... مواجه می کند.
- شیر مصنوعی نیاز به بسته بندی، بطری و سرشیشه، آب سالم و سوخت دارد که علاوه بر تحمیل بار مالی به خانواده، موجبات آلودگی هوا و صرف منابع طبیعی را فراهم می کند.

منبع: بسته اطلاعاتی شماره ۵. خطرات بطری، پستانک و تغذیه مصنوعی.
راهنمای والدین. وزارت بهداشت

اگر شما توصیه ها یا اطلاعات بیشتری نیاز دارید لطفاً با شماره
تلفن ۳۱۵۹۶۲۶۳ تماس بگیرید.

آدرس سایت بیمارستان کودکان زهرا مردانی آذری:

<https://mardaniazari.tbzmed.ac.ir>

عوارض تغذیه با شیر مصنوعی چیست؟

- مهمترین خطر شیر مصنوعی این است که فاقد عوامل ایمنی بخش موجود در شیر مادر است. این عوامل ایمنی بخش شیرخواران را در مقابل بسیاری از بیماریها حفاظت کرده و از مرگ آنان پیشگیری میکند.
- در نتیجه شیرخوارانی که با شیرمادر تغذیه نمی شوند به میزان بالایی در معرض خطر ابتلاء به بیماری های تنفسی و گوارشی مانند: اسهال و استفراغ، دل دردهای قولنجی و جمع شدن گاز، عفونت گوش، عفونت ادراری، مننژیت، اکزما، آسم، آلرژی قرار می گیرند و در صورت ابتلاء، شدت این بیماری ها و نیاز به بستری شدن آنان نیز بیشتر است.
- با مصرف شیر مصنوعی احتمال ابتلاء به چاقی، بیماری های قلبی عروقی و بیماری قند در بزرگسالی بیشتر می شود.
- ترکیب شیر مصنوعی یکسان است و همانند شیرمادر در هر وعده و با رشد شیرخوار بر حسب نیازهای او تغییر نمی کند و الگوی رشد و تکامل مناسب کودک را فراهم نمی کند.
- هزینه خرید شیر مصنوعی چندین برابر هزینه مورد نیاز برای تغذیه صحیح مادر است، به علاوه هزینه بیمار شدن بیشتر کودک به خانواده تحمیل می شود.